

רשות האוכלוסין וההגירה
Population & Immigration Authority
سلطة السكان والهجرة

נתוני זרים בישראל

מוגש על ידי רשות האוכלוסין וההגירה - אגף תכנון מדיניות ואסטרטגיה

מהדורה מסכמת לשנת 2024 | אפריל 2025

התייחסויות למסמך ניתן לשלוח ל: tichnun@piba.gov.il

שלום רב,

המסמך "נתוני זרים בישראל" מציג נתונים סטטיסטיים המתייחסים לסוגיות עיקריות בנושא הזרים בישראל: הטיפול באוכלוסיית המסתתנים לישראל, הסדרת ההעסקה של העובדים הזרים, צמצום מספר שוהים לא חוקיים ואכיפה על מעסיקי זרים.

המסמך מפורסם לציבור הרחב במהדורה רבעונית, באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין וההגירה.

המהדורה הנוכחית של "נתוני זרים בישראל" מסכמת את שנת 2024. זוהי מהדורה מורחבת, הכוללת נושאים נוספים וכן פילוחים מפורטים יותר מאלו המופיעים במהדורות המתפרסמות במהלך השנה, וזאת מתוך מטרה לאפשר לציבור להעמיק את ההיכרות עם הסוגיות והתופעות שבהן עוסק דרך קבע הפרסום "נתוני זרים בישראל".

מומלץ לעיין בהגדרות למונחים, המופיעות בסוף החוברת. הגדרות אלו חשובות להבנת הנתונים המוצגים.

המשכורת של מלחמת 'חרבות ברזל' השפיעה באופן רחבי על פעילות רשות האוכלוסין וההגירה, השפעה שמשקפת בנתונים המוצגים בחוברת זו. גם השפעות המשכורת של מלחמת רוסיה-אוקראינה באה לידי ביטוי בנתונים.

מספר העובדים הזרים החוקיים השוהים בישראל עמד בסוף שנת 2024 על מספר שיא של 156,752 **כתוצאה מקצב גידול שנתי של יותר מ-36%**. קצב גידול זה **זהה לקצב הגידול במספר העובדים בכל שמונה השנים הקודמות** (2016-2023). הגידול המשמעותי במספר העובדים הוא תולדה של מאמצים רבים שנקטה הממשלה להגדיל את מספר העובדים הזרים שבארץ, על רקע איסור כניסת עובדים פלשתינאים לישראל מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל, ובכללם יישום החלטת ממשלה מס' 1752 מיום 15.5.2024 'ייעול ושיפור הפיקוח והאכיפה על העסקה של עובדים זרים ותיקון החלטות ממשלה'.

בשנים האחרונות מקבלת תופעת ההסתננות לישראל פנים חדשות: הסתננות לישראל, דרך גבולה המזרחי של המדינה עם ירדן, וגם דרך נמל התעופה בן גוריון (כניסה שלא באמצעות ביקורת הגבולות כנדרש בחוק). בהתאם לנתונים שבידי רשות האוכלוסין וההגירה, מספר המסתננים לישראל דרך גבול ירדן במהלך השנים 2019-2024 עומד על 227 איש. מספרם של המסתננים דרך נתב"ג, מבלי לעבור בביקורת הגבולות כנדרש בחוק, עומד בשנים אלו על 199 איש. בנוסף לאלו, אותרו בשטח מדינת ישראל 62 מסתננים נוספים, שמקום כניסתם טרם סווג.

בסוף שנת 2024 שהו בישראל 19,757 מסתננים, 14.4% פחות ממספרם בסוף שנת 2023 (23,081). ירידה זאת נובעת בחלקה מכך שקבוצה גדולה של מבקשי מקלט מסודן, יוצאי חבל דרפור, הרי הנובה והנילוס הכחול (כ-4,000 איש) קיבלה במהלך השנים 2022-2024 מעמד תושב ארעי (א/5) וזאת בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בבג"ץ טאגאל (בג"ץ 4630/17 ו-7552/17). סיבה נוספת לירידה במספר המסתננים שבארץ היא יציאה מרצון. מספרם של המסתננים ממדינות אפריקה, שיצאו מישראל בסיוע היחידה לעזיבה מרצון בשנת 2024, עמד על 3,511 - עליה של כ-19.5% ממספר המסתננים שיצאו מישראל באופן זה בשנת 2023 (2,939).

בשנת 2024 נרשמה ירידה חדה (-26%) במספר הזרים, שיצאו מהארץ תחת צו הרחקה, ביחס למספרם בשנת 2023 - 3,715 יוצאים בשנת 2024 לעומת 5,004 יוצאים בשנת 2023. מגמה זאת ניתן לתלות, לפחות בחלקה, בהימשכותה של מלחמת "חרבות ברזל" שהביאה לצמצום התנועה הבינלאומית מישראל ואליה.

במהלך שנת 2024 מספר העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון עמד על 3,839 איש – עליה של 11% ביחס למספר העוזבים בשנת 2023. בארבע השנים האחרונות (2021-2024) יצאו מישראל כ-12.7 אלף זרים בסיוע היחידה ליציאה מרצון, 73% מהם הם אזרחי אריתריאה. בשנת 2024, שיעורם של אזרחי אריתריאה שהסתייעו ביחידה ליציאה מרצון היווה 81% מכלל העוזבים מרצון באותה השנה – שיעור הגבוה מחלקם בקרב העוזבים בשנים שקדמו לה (2021-2023). ההשפעה של מלחמת רוסיה-אוקראינה משתקפת ביחס של העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון מהמדינות המעורבות: בשנת 2024 עזבו 107 אזרחים מרוסיה ו-3 אזרחים מאוקראינה. מספרים הנמוכים ביחס לשנת 2023, ובצורה משמעותית ביחס לשנת 2021, לפני פרוץ המלחמה.

במהלך 2024, ניתנו 10,371 סירובי כניסה לישראל – ירידה של כ-48% ביחס למספר סירובי הכניסה שניתנו במהלך שנת 2023. 89% מהסירובים בשנת 2024 נגעו למניעת הגירה בלתי חוקית. יתר הסירובים נגעו לשמירה על הסדר הציבורי ובתוך אלו נכללים גם נסיונות, שכשלו, "לגנוב" את הגבול.

מספר הבקשות החדשות שהוגשו לקבלת מקלט מדיני בישראל עמד בשנת 2024 על 6,097 בקשות. מדובר בירידה (11%-) ביחס לשנת 2023 בה הוגשו 6,837 בקשות. מלחמת רוסיה-אוקראינה הביאה לכך שהחל משנת 2022 רוסיה היא מדינת המוצא המובילה בקרב מבקשי המקלט בישראל בשנת 2024, עם שיעור של 11.5% מכלל מבקשי המקלט.

במהלך שנת 2024 נפתחו 372 תיקי חקירה נגד מעסיקי זרים (לעומת 181 בשנת 2023), עליה של יותר מפי שניים בכמות התיקים שנפתחו בשנת 2023 שבה משאבי הפיקוח והאכיפה הוסטו לטובת תגבור הטיפול בביקוש לדרכונים. כמו כן, הוטלו 396 קנסות על מעסיקי זרים בגין הפרות של חוק עובדים זרים בסכום כולל של כ-4.4 מליון (לעומת כ-13 מליון ש' בשנת 2022). מספר כתבי האישום שהוגשו כנגד מעסיקי זרים בשנת 2024 עמד על 36 לעומת 44 כתבי אישום בשנת 2023.

בברכה,

מרב אברהם

סמנכ"לית בכירה תכנון מדיניות ואסטרטגיה

רשימת לוחות

פרק	לוח	שם הלוח	עמוד
לוח מרכזי	1	זרים בישראל- נתונים מרכזיים	7
מסתננים	2	כניסות מסתננים לישראל דרך הגבול עם ירדן לפי שנת הסתננות, ארץ מוצא ומספר השוהים מביניהם בארץ	9
	3	מסתננים שנכנסו לישראל לפי מקום כניסתם ומספר השוהים מביניהם בארץ, 31.12.2024	10
	4	מסתננים השוהים בישראל לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024	10
	5	עזיבה מרצון של מסתננים ממדינות אפריקה, לפי שנים	10
מבקשי מקלט			
	6	בקשות מקלט לפי ארץ מוצא ושנת הגשת הבקשה	13
עובדים זרים			
	7	עובדים זרים ששוהים בישראל, לפי ענף ולפי שנה	15
	8	עובדים זרים בענף הסייעוד הביתי ששוהים בישראל, לפי ארצות מוצא נבחרות, 2024	22
	9	עובדים זרים בענף הבניין לפי ארצות מוצא נבחרות וצורת העסקה, 31.12.2024	23
	10	עובדים זרים בענף החקלאות לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024	24
	11	עובדים זרים בענף המומחים לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024	25
	12	עובדים זרים חוקיים לפי ענף, גיל ומין, 2024	26
תיירים			
	13	זרים שנכנסו לישראל כתיירים ונותרו בארץ בסוף שנת 2023 ללא רשיון בתוקף, לפי ארצות מוצא	27
צמצום מספר השוהים הלא חוקיים בשנת 2024			
	14	הרחקות של זרים לא חוקיים, לפי סוג רשיון ושנה	28
	15	עזיבה מרצון של זרים לפי ארץ מוצא ושנה	30
	16	סירובי כניסה לישראל לפי ארצות מוצא עיקריות ושנה	32
אכיפה על מעסיקים בשנת 2024			
	17	קנסות מנהליים, 2024	35
	18	כתבי אישום פליליים, 2024	36
פיקדון בגין העסקת עובדים זרים ומסתננים			
	19	גובה הפקדות ומשיכות של פיקדונות עבור עובדים זרים ומסתננים, 2023-2024 (במיליוני ₪)	37

רשימת תרשימים

פרק	תרשים	שם התרשים	עמוד
מסתננים			
	1	כניסות מסתננים לישראל במצטבר דרך הגבול עם מצרים ומספר השוהים מביניהם בסוף כל שנה	8
	2	עוזבים ממדינות אפריקה בסיוע היחידה ליציאה מרצון, לפי ארץ מוצא ושנת יציאה	11
	3	עוזבים מאריתריאה וסודן בסיוע היחידה ליציאה מרצון, לפי יעד עזיבה ושנת יציאה	12
עובדים זרים			
	4	עובדים זרים חוקיים בענפים העיקריים לפי ענף ושנה	17
	5	עובדים זרים לא חוקיים בענפים העיקריים לפי ענף ושנה	18
	6	עובדים זרים בישראל לפי ותק (בשנים) ומצב חוקיות, 2024	19
	7	עובדים זרים חוקיים לפי צורת גיוס ושנה	20
צמצום מספר השוהים הלא חוקיים בשנת 2024			
	8	הרחקות של זרים לא חוקיים לפי ארץ מוצא ושנה	29
	9	עזיבה מרצון של זרים לפי ארץ מוצא ושנה	31
	10	סירובי כניסה לישראל לפי ארצות מוצא עיקריות ושנה	33
	11	סירובי כניסה לפי סיבת סירוב, 2024	34

נתוני זרים בישראל – טבלה מרכזת

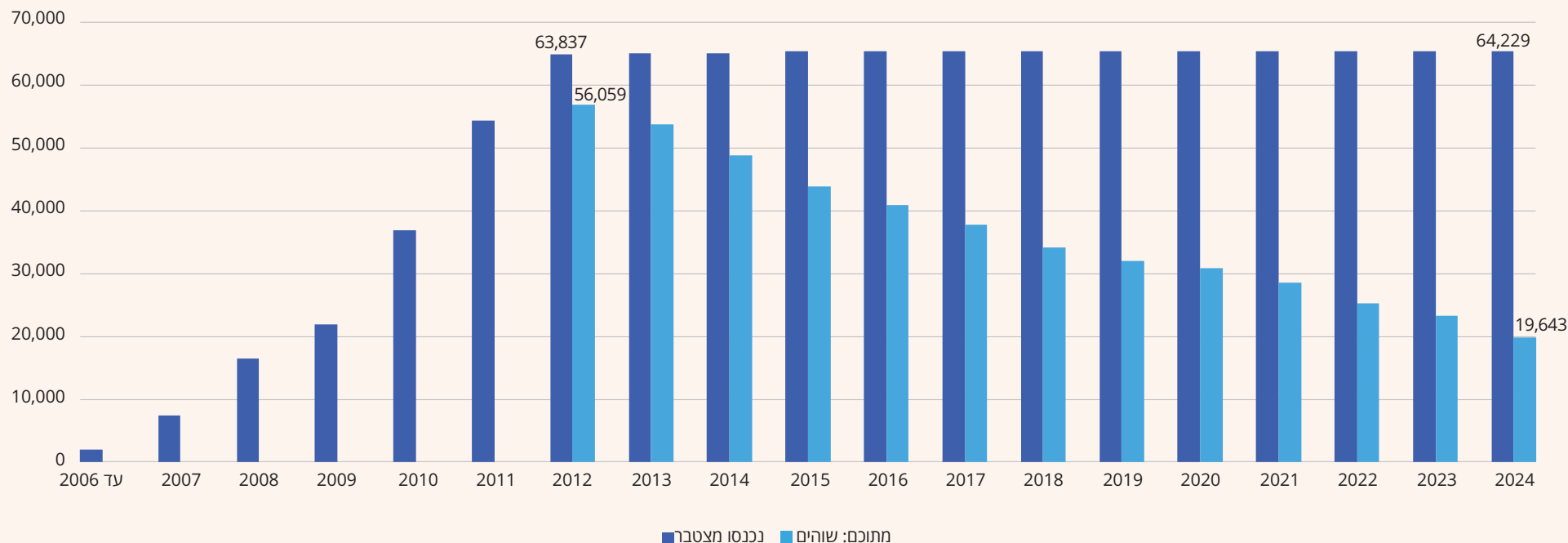
לוח 1 זרים בישראל – נתונים מרכזיים

נושא	תאריך עדכון	סה"כ
מסתננים		
מסתננים השוהים כעת בישראל	31.12.24	19,757
מסתננים שעזבו מרצון מתחילת 2024	31.12.24	3,511
מבקשי מקלט		
בקשות מקלט שהוגשו בשנת 2024	31.12.24	6,097
עובדים זרים		
עובדים זרים חוקיים	31.12.24	156,752
עובדים זרים לא חוקיים	31.12.24	29,467
תיירים		
תיירים ללא רשיון בתוקף (באלפים)	31.12.23	*23.8
צמצום מספר השוהים הלא חוקיים בשנת 2024		
הרחקות	31.12.24	3,778
עזיבה מרצון (כללי)	31.12.24	3,839
סירובי כניסה	31.12.24	10,371
אכיפה על מעסיקים בשנת 2024		
מספר תיקים שנפתחו	31.12.24	372
מספר כתבי אישום שהוגשו	31.12.24	36
פיקדון בגין העסקת עובדים זרים ומסתננים		
הפקדות עובדים זרים (במליוני ₪)	31.12.24	542.7
משיכות עובדים זרים (במליוני ₪)	31.12.24	146.4
הפקדות מסתננים (במליוני ₪)	31.12.24	102.4
משיכות מסתננים (במליוני ₪)	31.12.24	79.3

*מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – הודעה לעיתונות מיום 31.10.2024.

א. מסתננים¹

תרשים 1: כניסות מסתננים* לישראל במצטבר דרך הגבול עם מצרים ומספר השוהים מביניהם בסוף כל שנה**

*קובץ המסתננים הינו דינמי ועשוי להתעדכן רטרואקטיבית ביחס לחודשים קודמים ולשנים קודמות. הנתונים מציגים את ההסתננות האחרונה.
 **נתון השוהים בארץ זמין החל משנת 2012. הנתון אינו כולל לידות מסתננים בישראל, ואינו כולל מקבלי מעמד בישראל.

מאמצע העשור הראשון ועד תחילת העשור שני של המאה ה-21 התרחשה תופעת הסתננות לישראל דרך הגבול עם מצרים בשיאה של תופעת ההסתננות לישראל דרך הגבול עם מצרים, עמד קצב הכניסה לישראל על עשרות אלפים של בני אדם מדי שנה. בסך הכל, הסתננו לישראל במהלך השנים כ-64.2 אלף אנשים מהגבול עם מצרים. מאז מחצית שנת 2012, עם החלת תיקון 3 לחוק למניעת הסתננות והוצאת צווי גירוש כנגד המסתננים (הוראה שבוטלה בהמשך בפסיקת בית המשפט העליון) חלה מגמת ירידה משמעותית במספר המסתננים שנכנסו לישראל דרך הגבול עם מצרים. בתרשים 1 ניתן לראות את קצב כניסת המסתננים במצטבר במהלך השנים. עד שנת 2012 נכנסו הרוב המוחלט של המסתננים מהגבול עם מצרים ואילו בעשור האחרון נפסקה כניסת המסתננים כמעט באופן מוחלט.

1 קובץ מסתננים הוא דינאמי ועשוי להתעדכן באופן רטרואקטיבי ביחס לחודשים קודמים ולשנים קודמות.

נכון לסוף שנת 2024, מספר המסתננים השוהים בישראל, שנכנסו מגבול מצרים, עומד על 19,643. מדובר בירידה בשיעור של כ-15% ביחס למספר המסתננים ששהו בישראל בסוף שנת 2023 (אז שהו בישראל 22,956 מסתננים), ועל ירידה של כ-65% מאז שנת 2012 (אז שהו בישראל 56,059 מסתננים). הסיבה המרכזית לירידה זו נובעת מעידוד יציאה מרצון: בחזרה למדינת המוצא, למדינה שלישית או למדינה אחרת. גורם נוסף לצמצום במספר המסתננים הוא שינוי במעמדם: החל מסוף שנת 2021 ובמהלך 2022 קיבלו כ-4,000 מבקשי מקלט, שהם אזרחי סודן, יוצאי חבל דרפור, הרי הנובה והנילוס הכחול, רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5, וזאת במסגרת פסק הדין של בית המשפט העליון בבג"ץ טאגאל (בג"ץ 4630/17 ו-7552/17). בנוסף אליהם, ניתן מעמד לישיבת ארעי מסוג א/5 מטעמים הומניטריים לכ-1,400 סודנים יוצאי חבל דארפור, הרי הנובה והנילוס הכחול, שחסו תחת קריטריונים למתן המעמד כפי שנקבעו, וזאת מתוקף אישורים והחלטות שונות שניתנו בשנים קודמות.

לוח 2: כניסות מסתננים לישראל דרך הגבול עם ירדן לפי שנת הסתננות, ארץ מוצא ומספר השוהים מביניהם בארץ

ארץ מוצא	2019	2020	2021	2022	2023	2024	סה"כ הסתננו	מתוכם סה"כ בארץ
תורכיה	20	2	19	48	8	1	98	2
אתיופיה				8	50	1	59	57
סודן					17	4	21	21
סרי לנקה			2	5	4	5	16	5
גאורגיה	2		8	3	1	1	15	0
אוזבקיסטן			5	1	3		9	2
יתר המדינות	1				7	1	9	7
סה"כ	23	2	34	65	90	13	227	94

בשנים האחרונות החלה להתפשט תופעה של הסתננות לישראל גם דרך גבולה המזרחי, עם ירדן. בין השנים 2019-2024 אותרו בארץ 227 מסתננים שהסתננו דרך גבול ירדן, וזאת בהסתמך על הצהרתם. מהנתונים בלוח 2 ניתן לראות שארץ המוצא של כ-43% מהמסתננים מהגבול עם ירדן היא תורכיה, ושמוצאם של כ-26% מהמסתננים הוא אתיופיה. ארצות מוצא בולטות נוספות בקרב המסתננים לישראל מהגבול עם ירדן הן: סודן, סרי לנקה וגאורגיה (עם שיעור של 7%-9% כל אחת, מבין כלל המסתננים). בשנת 2024 אותרו 13 מסתננים שחצו את הגבול מירדן – ביניהם חמישה אזרחי סרי לנקה וארבעה אזרחי סודן.

בנוסף לתופעת ההסתננות מגבולה המזרחי של ישראל עם ירדן קיימת בשנים האחרונות תופעה של הסתננות דרך נמל התעופה בן גוריון (כניסה לארץ שלא באמצעות ביקורת גבולות, כנדרש על פי חוק). בין השנים 2019-2024 אותרו 199 זרים שהסתננו בדרך זאת, 13 מתוכם נותרו בישראל בסוף שנת 2024.

בנוסף לכל אלו ישנם מסתננים שאותרו וטרם סווג מקום כניסתם לישראל. מתוכם נשארו בישראל בסוף שנת 2024 שבעה מסתננים. מקרים אלו לא נכללים בלוח 2.

לוח 3: מסתננים שנכנסו לישראל לפי מקום כניסתם ומספר השוהים מביניהם בארץ, 31.12.2024

מספר	מצרים	ירדן	נתב"ג	לא רשום	סה"כ
נכנסו	64,229	227	199	62	64,717
בארץ	19,643	94	13	7	19,757

לוח 4: מסתננים השוהים בישראל לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024

מספר מוחלט	אריתריאה	סודן	שאר מדינות אפריקה	שאר מדינות העולם	סה"כ
מספר מוחלט	15,287	2,074	2,038	358	19,757 ²
אחוז	77	11	10	2	100

88% מהמסתננים השוהים כעת בישראל הם נתיני אריתריאה או סודן, שלגביהם מתקיימת מדיניות אי החזרה עקב בעיות הנובעות מהמצב השורר באריתריאה וקושי בהרחקתם של אזרחי סודן למדינתם. מדיניות זו נבחנת מעת לעת. לשלמות התמונה יצוין, כי בישראל שוהים זרים מאריתריאה וסודן שהסתננו ארצה והוענק להם בחלוף השנים מעמד ארעי בארץ מטעמים הומניטריים, מתוקף אישורים והחלטות שונות. מסתננים אשר מעמדם הוסדר כתושבי ישראל ונמצאים בארץ אינם נכללים בנתונים המופיעים בלוח 4.

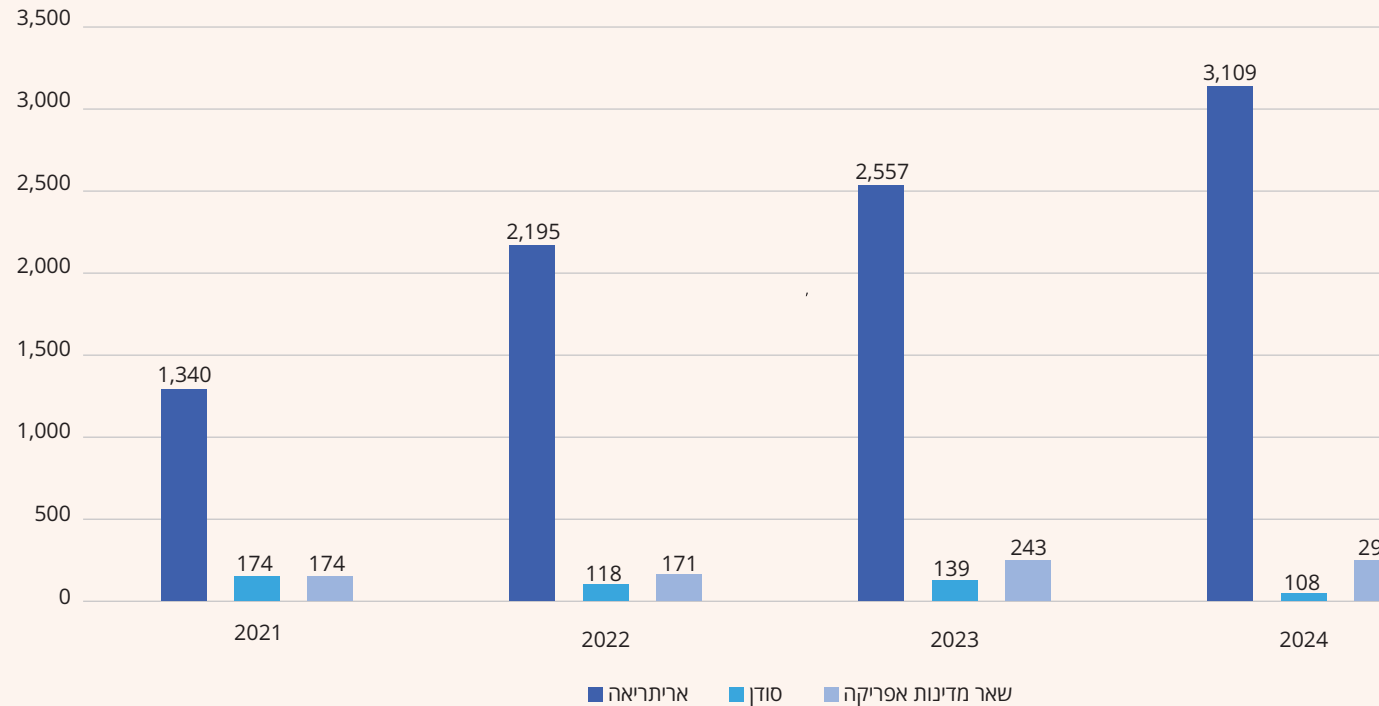
לוח 5: עזיבה מרצון של מסתננים ממדינות אפריקה, לפי שנים

ארץ מוצא	2021	2022	2023	2024												
				ינואר	פבר'	מרץ	אפריל	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוק'	נוב'	דצ'	סה"כ
אריתריאה	1,340	2,195	2,557	229	250	301	78	149	442	387	64	109	393	327	380	3,109
סודן	174	118	139	10	19	5	3	9	9	25	1	3	6	10	8	108
שאר מדינות אפריקה	174	171	243	29	18	27	13	16	54	32	12	18	27	18	30	294
סה"כ	1,688	2,484	2,939	268	287	333	94	174	505	444	77	130	426	355	418	3,511

בשנת 2024 עמד מספרם של המסתננים ממדינות אפריקה העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון על 3,511, עליה בשיעור של כ-19% ממספר העוזבים במהלך שנת 2023.

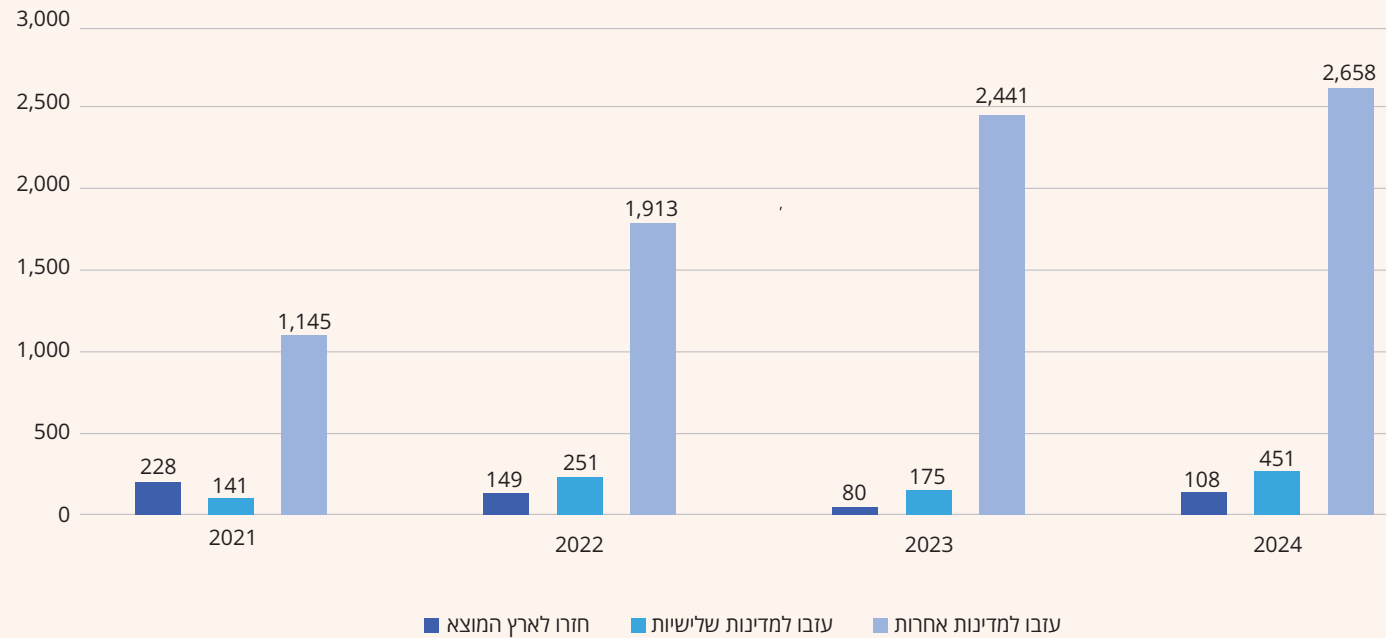
² הנתון אינו כולל לידות מסתננים בישראל ואינו כולל מקבלי מעמד תושב בישראל. בנוסף לנתונים שהוצגו אודות מסתננים ששהו בסוף שנת 2024 בישראל, ישנם עוד כ-7,600 ילדים שנולדו לאוכלוסייה זו בישראל ושעודם שוהים בארץ. יש להבהיר כי נתון זה מבוסס על מידע מינהלי הנאסף בדרכים שונות לצורך מילוי תפקידיה של הרשות ובחלקו נסמך על הצהרות הורות של זרים לילדים.

תרשים 2: עוזבים ממדינות אפריקה בסיוע היחידה ליציאה מרצון, לפי ארץ מוצא ושנת יציאה

כפי שניתן לראות בתרשים 2 בשנים האחרונות קיימת עליה מתמדת בקצב העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון של זרים מאריתריאה. בשנת 2024 מספר העוזבים מאריתריאה עמד על 3,109 כ-21.5% יותר מהעוזבים בשנת 2023 (2,557 עוזבים). האריתראים היו את השיעור הגבוה ביותר מקרב העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון בשנת 2024, כאשר 88% מכלל העוזבים היו מאריתריאה, כ-3% מסודן וכ-9% משאר מדינות אפריקה. גם ביחס למספר העוזבים משאר מדינות אפריקה ניתן לראות בשנת 2024 עליה, בשיעור של כ-20%, ביחס למספרם בשנת 2023.

תרשים 3: עוזבים מאריתריאה וסודן בסיוע היחידה לציאה מרצון, לפי יעד עזיבה ושנת יציאה

בשנת 2024 נמשכת מגמת העליה במספר העוזבים מאריתריאה וסודן למדינות 'אחרות' שאינן ארץ המוצא ושאין מדיניות שלישיות. שיעור העוזבים למדינות 'אחרות' בסיוע היחידה לעזיבה מרצון בשנת 2024 עמד על 83%. מספרם ושיעורם של העוזבים למדינות שלישיות בשנת 2024 היה הגבוה ביותר מבין ארבע השנים האחרונות והוא עמד על 14% מכלל העוזבים, זאת לעומת כ-6% בשנת 2023, כ-10% בשנת 2022 וכ-9% בשנת 2021. שיעורם של השבים לארצות המוצא בשנת 2024 עמד על 3% (מספר ושיעור דומה לשנת 2023 ונמוך יותר בהשוואה לשנים 2021-2022).

ב. מבקשי מקלט

לוח 6: בקשות מקלט לפי ארץ מוצא ושנת הגשת הבקשה

סה"כ	2024	2023	2022	2021	ארץ מוצא
3,627	700	1,862	1,012	53	רוסיה
1,896	580	751	287	278	הודו
1,174	159	688	319	8	בלארוס
1,145	276	272	185	412	סין
1,140	508	292	159	181	סרי לנקה
960	200	349	218	193	מולדובה
705	161	256	159	129	תורכיה
605	528	60	12	5	מלאווי
567	242	166	143	16	קולומביה
532	199	204	111	18	אוזבקיסטן
506	240	170	68	28	אתיופיה
435	210	163	62	0	דרום אפריקה
400	249	110	35	6	קניה
400	111	102	124	63	פיליפינים
371	157	86	85	43	אוגנדה
4,390	1,577	1,304	976	533	יתר המדינות
18,853	6,097	6,835	3,955	1,966	סה"כ

מספר הבקשות החדשות שהוגשו לקבלת מקלט מדיני בישראל עמד בשנת 2024 על 6,097 בקשות. מדובר בירידה של 11% ממספר מבקשי המקלט שהוגשו במהלך שנת 2023, אך עדיין המספרים גדולים משמעותית מהשנים 2021-2022, שהושפעו ממגיפת הקורונה. יובהר, כי במניין הבקשות שהוגשו נכללות הבקשות שהליך קליטתם הושלם: נבדקה תקינות המידע שנמסר, נערך למבקש שימוע בפני ממונה ביקורת הגבולות ובוצע רישום מתאים במערכת הממוחשבת.

בשנת 2024 ניתן לראות עליה בשיעור בקשות המקלט שהוגשו על ידי זרים מסרי לנקה, כאשר בשנים 2022-2023 שיעורם עמד על 4% מכלל מבקשי המקלט, ואילו בשנת 2024 שיעורם עמד על 8% מכלל מבקשי המקלט. כמו כן, נרשמה עליה משמעותית נוספת גם במספר בקשות המקלט של זרים ממלאווי, כאשר בשנת 2024 מספר הבקשות עמד על 528, זאת לעומת 77 מבקשי מקלט בשלוש השנים הקודמות (2021-2023).

מנגד, נרשמה ירידה במספר ובשיעור מבקשי המקלט מרוסיה, מבלארוס וממולדובה - ביחד הן היוו 17% מסך הבקשות בשנת 2024, זאת לעומת 45% מסך הבקשות בשנת 2023.

ג. עובדים זרים

לוח 7: עובדים זרים ששוהים בישראל, לפי ענף ולפי שנה

סה"כ	מיכון וטכנולוגיה****	מומחים	תעשייה (חדש****)	מלונאות***	חקלאות עונתי	חקלאות	בניין	מוסדות סיעוד**	סיעוד ביתי	תאריך עדכון	
77,192		3,358			79	21,268	6,855		*45,632	31.12.15	
84,485		4,627			359	21,786	8,557		49,156	31.12.16	
88,378		5,405			261	22,430	10,120		50,162	31.12.17	
98,214		5,957			190	22,222	14,420		55,425	31.12.18	
101,992		6,832			0	22,857	15,192		57,111	31.12.19	
98,188		5,317			0	22,289	14,877		55,705	31.12.20	
104,017		6,312			0	23,244	16,952		57,509	31.12.21	
110,890	507	5,961	184	740	0	*21,864	21,360	1,020	59,254	31.12.22	
111,132	844	4,521	149	1,673	0	17,241	24,763	1,056	60,885	31.12.23	
156,752	1,469	4,707	1,219	1,591	0	33,118	51,601	1,271	61,776	31.12.24	
סה"כ	אחר*****	מיכון וטכנולוגיה****	מומחים	תעשייה (חדש****)	מלונאות***	חקלאות עונתי	חקלאות	בניין	מוסדות סיעוד**	סיעוד ביתי	תאריך עדכון
15,915	1,616		784			11	705	999		*11,800	31.12.15
15,660	1,776		851			10	919	787		11,317	31.12.16
17,852	1,907		684			16	1,263	751		13,231	31.12.17
16,230	1,746		640			20	1,649	741		11,434	31.12.18
17,484	1,475		710			8	2,053	1,093		12,145	31.12.19
18,136	642		862			7	2,283	1,091		13,251	31.12.20
19,197	127		966			7	2,755	1,303		14,039	31.12.21
25,166	113	121	1,125	0	4	7	*7,153	2,258	6	14,379	31.12.22
25,292	113	90	676	0	37	6	6,911	2,938	28	14,493	31.12.23
29,467	113	136	631	7	18	6	7,490	5,046	34	15,986	31.12.24

*יכולת ההשוואה לאורך שנים ביחס לנתוני הענפים סיעוד וחקלאות הינה מוגבלת, עקב שינוי בהגדרות שהוחל לגבי חוקיות בענף הסיעוד בסוף שנת 2015 וחוקיות בענף החקלאות בשנת 2022. מומלץ לעיין בהגדרות החוקיות בסוף החוברת. הגדרות אלו חשובות להבנת הנתונים המוצגים.

** בחודש ינואר 2022 החלה העסקת עובדים זרים בענף מוסדות סיעוד, בהתאם להחלטת ממשלה 183 מיום 5.7.2020.

*** בחודש יוני 2022 החלה העסקת עובדים זרים בענף המלונאות, בהתאם להחלטת ממשלה 4101 מיום 5.8.2018.

**** בחודש יוני 2022 החלה עסקה של עובדים זרים בענף התעשייה, בהתאם להחלטת ממשלה 4110 מיום 12.8.2018.

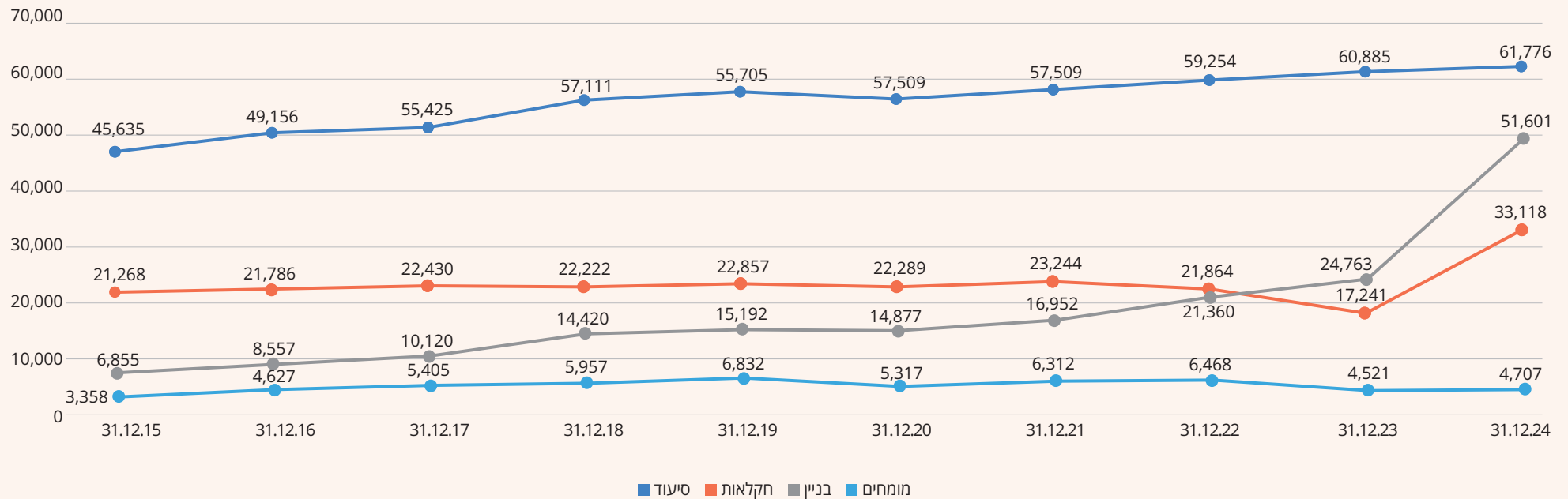
***** החל משנת 2021 החלה ישראל להעסיק עובדים זרים בענף מיכון וטכנולוגיה. עד לאחרונה עובדי מיכון וטכנולוגיה נכללו בקטגוריית המומחים. החל משנת 2022 מהווה ענף מיכון וטכנולוגיה ענף בפני עצמו.

*****אחר- עובדים זרים לא חוקיים ללא קישור להיתר בענף מסוים. העדר הקישור נובע מסיבה טכנית, כתוצאה מניתוק בין רשומת העובד לרשומת היתר העסקה, שמכוחו הועסק בעבר. צמצום מספרם של העובדים בקטגוריה זו החל משנת 2020 נובע בעיקרו מטיוב נתונים שנעשה במערכת המיחשוב של הרשות. בקטגוריה זו נכללים ענפים שאינם נכללים יותר בין הענפים שהממשלה התירה בהם העסקה של עובדים זרים (מסעדות, תעשייה ושירותים).

בסוף שנת 2024 שהו בישראל 186,219 עובדים זרים, מהם 156,752 חוקיים (84%) ו-29,467 שאינם חוקיים (16%).

במהלך העשור השני של המאה ה-21 חלה עליה הדרגתית במספר העובדים הזרים החוקיים עד שהגיע לשיאו בשנת 2019, אז היו בישראל מעל 100 אלף עובדים זרים. בשנת 2020 נרשמה ירידה קטנה וחד פעמית במספר העובדים הזרים השוהים בישראל, כשהסיבה העיקרית לכך נעוצה במגיפת הקורונה. בשנים 2021-2022 חזרה מגמת העליה ההדרגתית במספר העובדים. בשנת 2023 נבלמה מגמה זו, ומספר העובדים הזרים נשאר כמעט זהה למספרם בסוף שנת 2022, וזאת בשל פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל'. במהלך שנת 2024 זינק מספר העובדים הזרים החוקיים באופן חסר תקדים והוא חצה את רף ה-156 אלף. הזינוק במספר העובדים החוקיים בא לידי ביטוי בעיקר בענפי הבניין והחקלאות.

תרשים 4: עובדים זרים חוקיים לפי ענף ושנה*

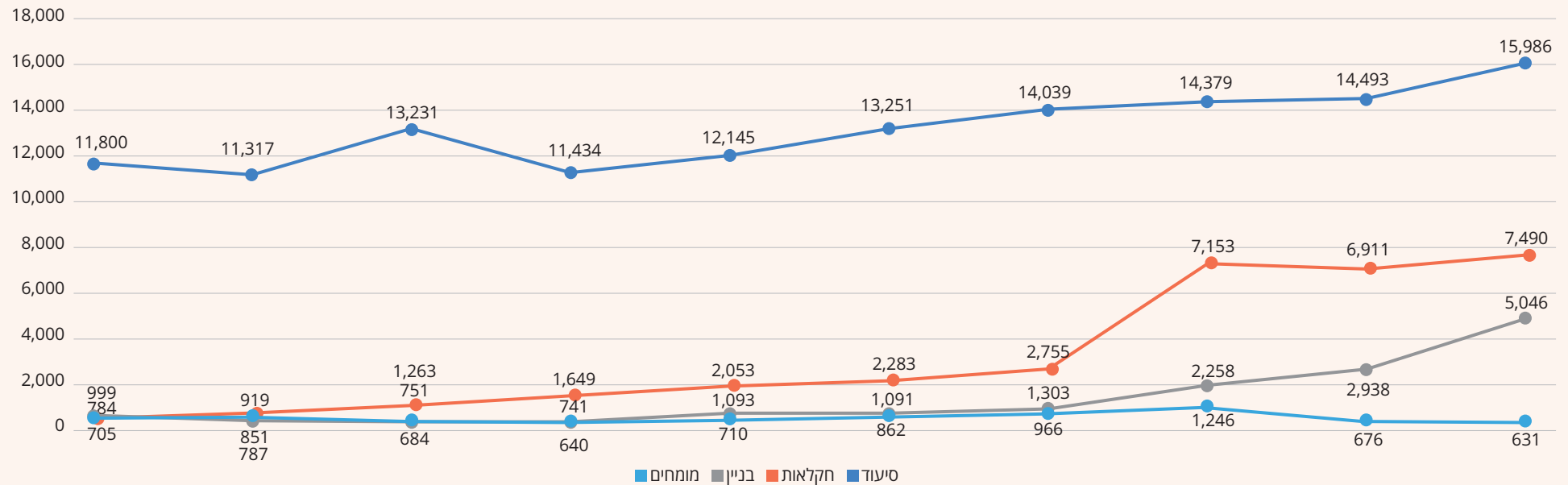
*יכולת ההשוואה בין נתוני הסיעוד בשנים 2016-2024 ליתר השנים שקדמו להן השנים הינה מוגבלת עקב שינוי בהגדרות שהוחל בסוף שנת 2015.

**יכולת ההשוואה בין נתוני החקלאות בשנים 2022-2024 ליתר השנים שקדמו להן הינה מוגבלת עקב שינוי בהגדרות שהוחל בשנת 2022.

***בתרשים לא מוצגים הענפים החדשים בהם החלו להעסיק עובדים זרים בשנת 2022. (מוסדות סיעוד (1,271), מלונאות (1,591), תעשייה חדש (1,219)) וכן, עובדי מיכון וטכנולוגיה שהופרדו בשנת 2022 מענף המומחים.

בשנים 2016-2024, חלה עליה הדרגתית ועקבית במספר העובדים החוקיים בענף הסיעוד הביתי, למעט שנת 2020 שבה, בעקבות השפעת מגיפת הקורונה, חלה ירידה מתונה במספר העובדים בענף. בשנת 2024 עמד מספרם של העובדים הזרים בענף הסיעוד הביתי על 61,776 - עליה של כ-11% בהשוואה לשנת 2020. בענפים בניין וחקלאות ניתן לראות זינוק במספרם של העובדים במהלך שנת 2024. גידול משמעותי זה נובע מהמשך האיסור על כניסתם של העובדים הפלשתינאים מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", שהוביל למחסור עובדים גדול מאוד בענף הבניין וכן בענף החקלאות, עליו נדרש לגשר. בענף הבניין עלה מספר העובדים בשנה זאת מ-24.7 אלף עובדים בסוף שנת 2023 ל-55.6 אלף עובדים בסוף שנת 2024 (עליה של יותר מפי שניים, 125%). בענף החקלאות עלה מספרם מ-17.2 אלף עובדים בסוף שנת 2023 ל-33.1 אלף בסוף שנת 2024 (עליה של כמעט פי שניים - 92%).

תרשים 5: עובדים זרים לא חוקיים בענפים העיקריים לפי ענף ושנה

*יכולת ההשוואה בין נתוני הסיעוד הביתי בשנים 2016-2024 ליתר השנים שקדמו להן הנה מוגבלת עקב שינוי בהגדרות שהוחל בסוף שנת 2015.

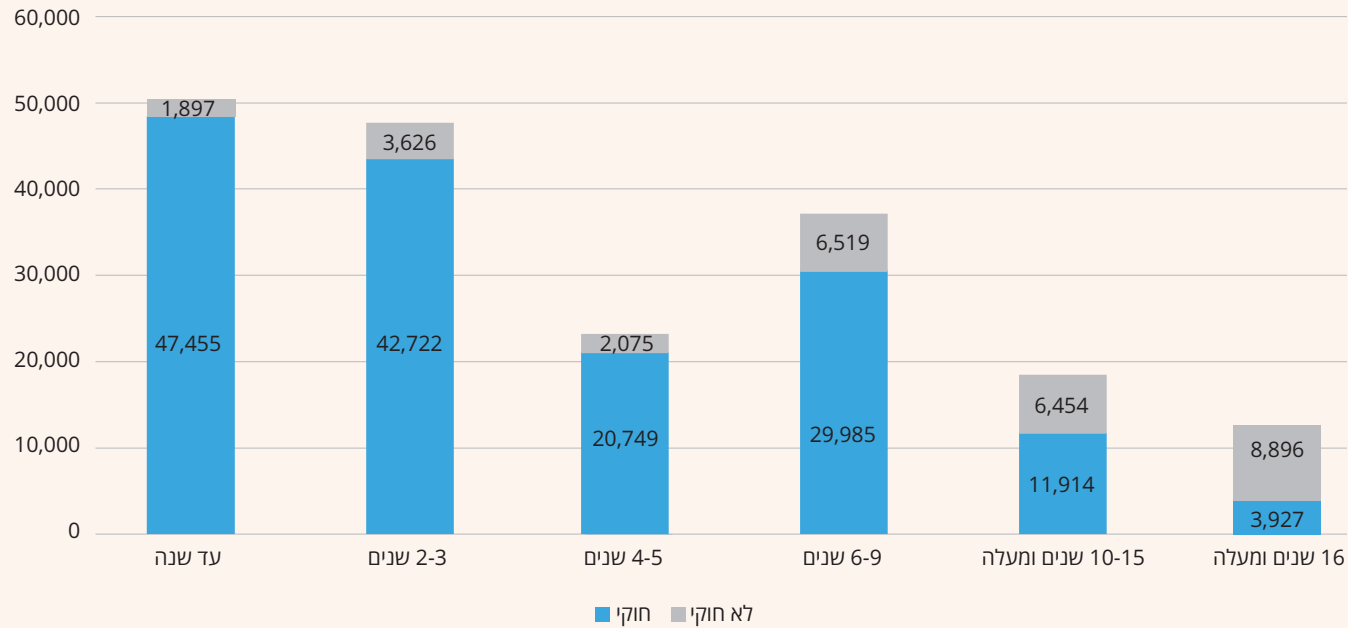
**יכולת ההשוואה בין נתוני החקלאות בשנת 2022-2024 ליתר השנים שקדמו להן הינה מוגבלת עקב שינוי בהגדרות שהוחל בשנת 2022.

***בתרשים מוצגים נתונים על עובדים זרים לא חוקיים שהעסקתם משוייכת לענפים ותיקים. בנוסף אליהם בסוף שנת 2024 היו בארץ עובדים זרים לא חוקיים שהעסקתם משוייכת לענפים חדשים (הנתונים בסוגריים מציינים את מספרם בסוף השנה): מוסדות סיעוד (34), מלונאות (18) וכן, עובדי מיכון וטכנולוגיה שהופרדו החל משנת 2022 מענף המומחים (136).

עובד זר חוקי הוא עובד המועסק בענפים בהם התירה הממשלה העסקה של עובדים זרים. מעמדו של העובד הופך ללא חוקי אם רישיון העבודה שלו אינו בתוקף או שהיתר המעסיק שאצלו הוא מועסק אינו בתוקף³. ככלל, ותק שהייה המרבי של עובד זר בישראל על פי חוק הוא 63 חודשים. כלומר, לאחר חמש שנים ושלושה חודשים אמור העובד לסיים את תקופת ההעסקה שלו ולשוב לארץ המוצא. יוצאים מן הכלל בעניין זה הם עובדים המקבלים הארכה מעבר לתקופת ההעסקה הנקובה בחוק. במהלך חצי העשור האחרון (בשנים 2019-2024) הייתה עליה הדרגתית במספרם של העובדים הלא חוקיים מ-17,484 בסוף שנת 2019 ל-29,153 בסוף שנת 2024. יחד עם זאת, עקב הגידול שחל במספר העובדים החוקיים בענפים השונים, אחוז העובדים הלא חוקיים בקרב העובדים השהוים בישראל ירד מ-19% מכלל העובדים ל-16%. נכון לסוף שנת 2024 שיעורם של העובדים הלא חוקיים מקרב כלל העובדים עומד על 20.6% בענף הסיעוד, 8.9% בענף הבניין, 18.4% בענף החקלאות ו-13.4% בענף המומחים.

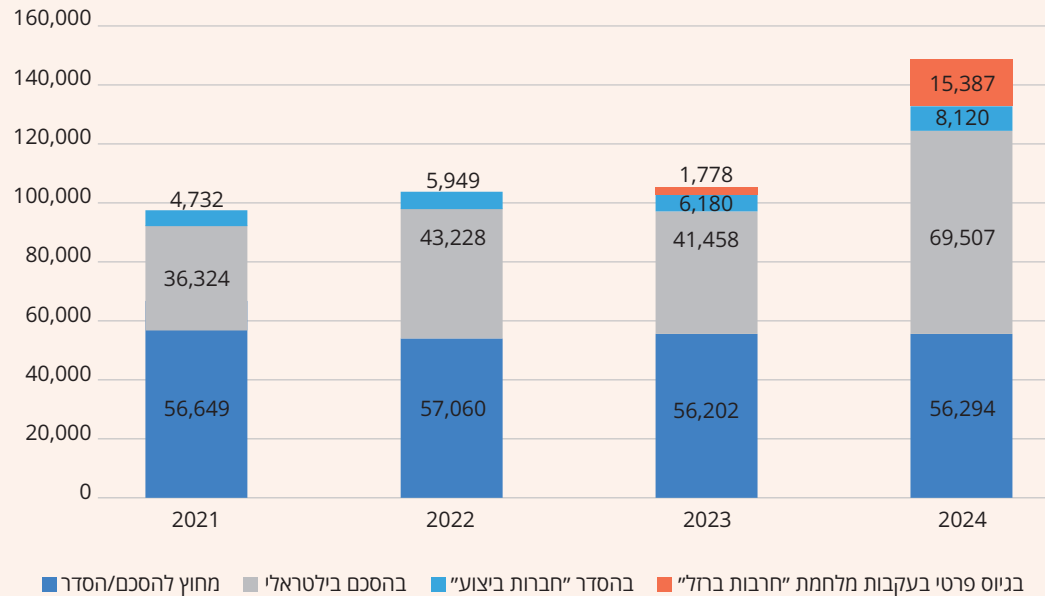
³ הגדרה מורחבת, לפי ענפים מופיעה בפרק ההגדרות שבסוף המסמך.

תרשים 6: עובדים זרים בישראל לפי ותק (בשנים) ומצב חוקיות, 2024

ניתן לראות שבקרב העובדים הזרים ששהו בישראל בסוף 2024, בקבוצות הוותק של עד חמש שנים שיעור העובדים הזרים הלא חוקיים נמוך ונע בין 4% לבין 9%. עם העלייה בוותק חל גידול בשיעור העובדים הלא חוקיים – מ-18% בקרב עובדים עם ותק של 6-9 שנים, ועד ל-69% בקרב עובדים בעלי 16 שנות ותק ומעלה. מכאן ניתן להסיק על קיומו של קשר בין משך השהות של עובדים זרים בישראל למצב החוקיות שלהם: ככל שמשך השהות של העובד בארץ גדול יותר, כך גדל הסיכוי שמעמדו יהפוך ללא חוקי.

תרשים 7: עובדים זרים חוקיים לפי צורת גיוס ושנה*

* בנתונים שבתרשים לא נכללים העובדים בענפים: מומחים, תעשייה ומיכון וטכנולוגיה, מכיוון שבענפים אלו לא קיימים הסכמים ביטראליים או הסדרים מכח החלטות ממשלה.

עובדים זרים מורשים לעבוד בישראל בענפים ועל פי מכסות שנקבעים בהחלטות ממשלה⁴. בהתאם למדיניות הממשלה, הפעילות לקידום הסכמים ביטראליים בין מדינת ישראל למדינות המוצא של העובדים הזרים מהווה עמוד תווך בתהליך הסדרת העסקתם של העובדים הזרים. תכלית ההסכמים היא יצירת מנגנון גיוס שקוף וישיר בין מדינת ישראל למדינת המוצא של העובדים, שנועד בעיקר, למנוע גבייה של דמי תיווך אסורים מהעובדים הזרים על ידי גורמי תיווך פרטיים ולשמור על זכויותיהם על פי חוק, בד בבד עם הבטחת גיוסם של עובדים מתאימים.

4 את החלטות הממשלה הרלוונטיות והתקפות לענפים השונים עם פירוט המכסות ניתן לראות באתר האינטרנט: החלטה מספר 1752 של הממשלה מיום 15.05.2024 בנושא ייעול ושיפור הפיקוח והאכיפה על העסקה של עובדים זרים ותיקון החלטות ממשלה. החלטה זו מתקנת את החלטות הממשלה הקודמות המובאות בהמשך ומוסיפה עליהן. ובתוקפה לקבוע כי מעתה תחול מכסה מרבית כוללת של עובדים זרים לכלל ענפי המשק השונים, בנוסף, להקים ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה אשר סמכויותיה יהיו לקבוע ולשנות, להוסיף ולהפחית, מעת לעת, את הקצאת המכסה הכוללת בין ענפי המשק, לקבוע את השכר המינימלי בענף מסוים, בכפוף לכל דין ובשים לב לשכר העובדים הישראליים בענף, וכן, מתן אישור להבאת עובדים זרים שלא במסגרת הסכמים ביטראליים, לרבות קביעת תנאים להבאת עובדים כאמור ככל שיידרש. החלטה 1002 מיום 27/10/2023 בעניין הגדלת המכסות וגיוס עובדים זרים לתאגידי הבניין ולחברות הביצוע בענף הבניין. והחלטות 860 ו-1056 מיום 30/7/2023 ו-12/11/2023 (בהתאמה) בעניין מכסות העובדים בענפי החקלאות, התעשייה ומוסדות הסיעוד. כמו כן, החלטות 4101 מיום 5/8/18 ו-1651 מיום 19/6/22 בענף המלונאות.

לצד מנגנון ההסכמים הביטראליים פועל בענף הבניין מאז שנת 2017 גם הסדר "חברות ביצוע", אף הוא בהתאם להחלטות ממשלה (מס' 1321 מיום 24.02.2016 ומס' 2256 מיום 6.1.2017).

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והמחסור שנוצר בעובדים פלשתינאים, קיבלה ממשלת ישראל מספר החלטות המאפשרות הבאה וגיוס מואץ של עובדים זרים במסגרת פרטית. תמהיל העובדים הזרים השוהים בישראל לפי צורת הגיוס עמד בסוף שנת 2024 על: 47% שהגיעו במסגרת יישום הסכמים ביטראליים, 10.5% שהגיעו בגיוס פרטי בעקבות החלטות הממשלה שנבעו ממלחמת "חרבות ברזל", 5.5% שהגיעו באמצעות חברות הביצוע הזרות בענף הבניין, ו-38% הנותרים שהגיעו מחוץ להסכם, החלטה או הסדר. לצורך השוואה בסוף שנת 2023 עמד תמהיל העובדים הזרים השוהים על: 39.2%, 1.7%, 5.9% ו-53.2%, בהתאמה.

5 במסגרת היישום של החלטות אלו הקים משרד הבינוי והשיכון מאגר של חברות בנייה זרות, שנבחרו בתהליך מוקפד כדי לבצע פרויקטים של בניה למגורים ותשתיות. בשונה מההסכמים הביטראליים, שבמסגרתם מועסקים העובדים על ידי תאגידי כוח אדם ישראלים, בהסדר "חברות הביצוע" העובדים מועסקים ישירות על ידי חברת הבניה הזרה שקיבלה רישיון ממשרד הבינוי והשיכון לפעול כקבלן בנין בישראל, וכן קיבלה היתר מאת רשות האוכלוסין וההגירה להעסיק עובדים זרים.

לוח 8: עובדים זרים בענף הסיעוד הביתי ששוהים בישראל, לפי ארצות מוצא נבחרות, 2024

סה"כ	לא חוקי	חוקי	ארץ מוצא
25,099	8,062	17,037	פיליפינים
23,394	2,492	20,902	הודו
13,034	1,073	11,961	אוזבקיסטן
5,443	1,091	4,352	מולדובה
5,364	1062	4,302	סרי לנקה
1,649	429	1,220	אוקראינה
1,316	839	477	נפאל
1,123	243	880	גאורגיה
647	142	505	קולומביה
336	284	52	רומניה
357	269	88	שאר המדינות
77,762	15,986	61,776	סה"כ

בענף הסיעוד הביתי, עובדים זרים מגיעים ממספר רב של ארצות מוצא. הדבר נובע מכך, שכאמור, עד לשנת 2022 לא היה קיים הסכם בילטרלי להבאת עובדים זרים לענף הסיעוד. רוב העובדים הזרים החוקיים שהיו בארץ בסוף שנת 2024 הגיעו משלוש מדינות: הודו (34%), פיליפינים (26%) ואוזבקיסטן (19%). שיעורם של העובדים הלא חוקיים שהגיעו לענף הסיעוד מתוך סך העובדים הזרים השוהים בישראל, עמד בסוף 2024 על כ- 21%. מדינות מוצא שמהן יש שיעור גבוה של עובדי סיעוד לא חוקיים הן הפיליפינים (כ-32% מתוך 25,099 עובדים) ורומניה (כ-85% מתוך 336 עובדים). מנגד, רק 8% מתוך 13,034 העובדים מאוזבקיסטן היו בסוף שנת 2024 בעלי מעמד לא חוקי.

לוח 9: עובדים זרים בענף הבניין לפי ארצות מוצא נבחרות וצורת העסקה, 31.12.2024

סה"כ	לא חוקיים					חוקיים				ארץ מוצא
	מתוכם מחוץ להסדר/הסכם	מתוכם בגיוס פרטי בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	מתוכם בהסדר חברות "ביצוע"	מתוכם בהסכם בילטרלי	סה"כ	מתוכם בגיוס פרטי בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	מתוכם בהסדר חברות "ביצוע"	מתוכם בהסכם בילטרלי	סה"כ	
1,995		39			39	1,956			1,956	אוזבקיסטן
1,317	13			135	148			1,169	1,169	אוקראינה
63	51			12	63					בולגריה
129		2			2	127			127	גאורגיה
20						20			20	גוואטמלה
12,847	1	61		82	144	6,548		6,155	12,703	הודו
8,843	62			454	516	25		8,302	8,327	מולדובה
23,754	380	6	2,479	687	3,552	2,495	*7,558	10,149	20,202	סין
5,442		5		47	52	552		4,838	5,390	סרי לנקה
271	267	1		3	271					רומניה
1,151	12				12	1,139			1,139	תאילנד
802	85		150		235	5	*562		567	תורכיה
13	12				12	1			1	שאר המדינות
56,647	883	114	2,629	1,420	5,046	12,868	8,120	30,613	51,601	סה"כ

*עובדים חוקיים המועסקים באמצעות חברות ביצוע, בהתאם להחלטת הממשלה מספר 597 מיום 25.10.2015, והחלטת הממשלה מס' 1321 (דר/60) מיום 24.3.2016 בנושא הבאת חברות בנייה זרות וכן בהתאם להחלטת הממשלה מס' 3516 מיום 4.2.2018. החלטה מספר דר/203 של ועדת שרים לענייני תכנון, בנייה מקרקעין ודו"ר ("קבינט הדיור") מיום 10.07.2018 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 26.07.2018 ומספרה הוא 4059 (דר/203).

**עובדים זרים חוקיים המועסקים באמצעות חברת "יילמזלר". החלטת הממשלה לעיל החילה על חברת יילמזלר את הכללים המחייבים את חברות הביצוע.

נכון לסוף שנת 2024 שהו בישראל כ-51.6 אלף עובדים חוקיים בענף הבניין, הרוב המוחלט גברים. כ-39% מהעובדים הזרים החוקיים בענף הגיעו מסין, כ-25% מהודו, 16% ממולדובה ו-10% מסרי לנקה. ביחד העובדים מארבע מדינות אלו מהווים כ-90% מסך העובדים החוקיים בענף הבניין. כ-30.6 אלף מהעובדים בענף הבניין הם עובדים המועסקים במסגרת ההסכמים הביטראליים עם סין (כ-10 אלף עובדים), מולדובה (כ-8.3 אלף עובדים), הודו (כ-6.2 אלף עובדים), סרי לנקה (כ-4.8 אלף עובדים) ואוקריאנה (כ-1.2 אלף עובדים). בנוסף, במסגרת הסדר חברות הביצוע הזרות מועסקים כ-8.1 אלף עובדים- רובם מסין (כ-7.5 אלף עובדים) ומעט מתורכיה (כ-562 עובדים). יתר העובדים הגיעו במסגרת גיוס פרטי -רובם מהודו (כ-6.5 אלף עובדים), סין (כ-2.5 אלף עובדים), אוזבקיסטן (כאלפיים עובדים) ותיאלנד (כ-1.1 אלף עובדים). שיעור העובדים הלא חוקיים בענף הבניין עומד על כ-9% בלבד. מוצאם של רוב העובדים הלא חוקיים משלוש מדינות: סין (70%), מולדובה (10%) ורומניה (5%) ויחד הם מהווים 85% מהעובדים הלא חוקיים בענף.

לוח 10: עובדים זרים בענף החקלאות לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024

סה"כ	לא חוקיים			חוקיים			ארץ מוצא
	מתוכם מחוץ להסדר/הסכם	מתוכם בגיוס פרטי בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	מתוכם בהסכם בילטראלי	סה"כ	מתוכם בהסכם בילטראלי	סה"כ	
608		79		79	529	529	הודו
36	9	6		15	21	21	ויטנאם
112		5		5	107	107	זמביה
23					23	23	טוגו
41		4		4	37	37	טנזניה
471		85		85	357	386	מלאווי
209	14	4		18	191	191	נפאל
2,265	1	31	596	628	187	1,637	סרי לנקה
20					20	20	פנמה
36,785		83	6,570	6,653	1,012	29,120	תאילנד
38		3		3	35	35	שאר המדינות
40,608	24	300	7,166	7,490	2,519	33,118	סה"כ

ענף החקלאות הוא הענף ההומוגני ביותר מבחינת תמהיל ארצות המוצא של העובדים, שכן 91% מהעובדים הזרים בו הגיעו מתאילנד. שיעור העובדים הלא חוקיים בענף החקלאות עומד על 18%.

נכון לסוף שנת 2024 שהו בישראל כ-33.1 אלף עובדי חקלאות זרים חוקיים. החל משנת 2012, עת יושם לראשונה ההסכם הביטראלי בין ישראל לתאילנד להבאת עובדים זרים בענף החקלאות, כמעט כל עובדי ענף החקלאות השוהים בישראל הגיעו מתאילנד. מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה באוקטובר 2023 והימשכותה לאורך כל שנת 2024, הביאו ליישום החלטת ממשלה על גיוס עובדי חקלאות באופן פרטי לתקופה מוגבלת בזמן, דבר שהוביל לכניסת עובדים לענף החקלאות גם ממדינות אחרות. בנוסף לכך, נחתמו שני הסכמים ביטראליים נוספים לענף החקלאות שאף יושמו – החל מדצמבר 2023 הסכם ביטראלי עם סרי לנקה, והחל מנובמבר 2024 הסכם ביטראלי עם מלאווי. נכון לסוף שנת 2024 כ-30.1 אלף עובדים זרים חוקיים השוהים בישראל הם מתאילנד (כ-91% מכלל העובדים בענף). כ-1.6 אלף עובדים זרים הם מסרי לנקה, כ-500 עובדים הם מהודו וכ-400 עובדים הם ממלאווי. כ-400 עובדים נוספים הגיעו ממדינות אחרות.

בענף המומחים מועסקים עובדים זרים ברמת מומחיות גבוהה או בעלי ידע חיוני וייחודי במגוון רחב מאוד של מקצועות. עובד זר מומחה מגיע לישראל בעקבות דרישה של המעסיק לעובד פרטני, והמעסיק הוא זה המסדיר את הגעתו והעסקתו מול רשות האוכלוסין וההגירה.

נכון לסוף שנת 2024 שהו בישראל 4,707 מומחים זרים חוקיים ו-631 לא חוקיים.

מקרב העובדים החוקיים בענף זה כ-24% הגיעו מסין, 14% הגיעו מתאילנד, 10% מהודו ו-8% מארצות הברית. שיעור העובדים הלא חוקיים בענף עומד על 12%. שיעורם של העובדים הלא חוקיים מסין הוא הגבוה ביותר ומגיע לכ-38% מכלל העובדים הלא חוקיים בענף, לאחר מכן מתאילנד - כ-8%, וכן מרומניה ומארצות הברית - כ-6% כל אחת.

לוח 11: עובדים זרים בענף המומחים לפי ארצות מוצא נבחרות, 31.12.2024

ארץ מוצא	חוקי	לא חוקי	סה"כ
סין	1,120	240	1,360
תאילנד	676	53	729
הודו	471	30	501
ארצות הברית	389	34	423
תורכיה	180	20	200
רוסיה	165	24	189
בריטניה	167	17	184
גרמניה	112	28	140
פיליפינים	123	3	126
רומניה	75	36	111
ספרד	89	5	94
צרפת	74	17	91
שאר המדינות	1,066	124	1,190
סה"כ	4,707	631	5,338

לוח 12: עובדים זרים חוקיים לפי ענף, גיל ומין, 2024

גיל	סיעוד ביתי				מוסדות סיעוד (בריאות ורווחה)				בניין (כולל חברות ביצוע)				חקלאות		
	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום
עד 20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2	0
21-30	1,738	3,394	10	5,142	84	220	304	6,551	11	242	6,804	8,154	134	104	8,392
31-40	5,720	18,917	16	24,653	231	584	815	22,422	6	401	22,829	17,532	664	131	18,327
41-50	3,464	19,353	16	22,833	56	96	152	18,027	10	149	18,186	5,972	316	15	6,303
51-60	770	7,614	8	8,392	0	0	0	3,711	1	0	3,712	58	3	1	62
61+	56	700	0	756	0	0	0	43	0	0	43	23	1	0	24
סה"כ	11,748	49,978	50	61,776	371	900	1,271	50,781	28	792	51,601	31,747	1,120	251	33,118

גיל	מיכון וטכנולוגיה				מומחים (כולל שפים)				מלונאות זרים				תעשייה		
	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום	סה"כ	גברים	נשים	לא רשום
עד 20	3	0	0	3	36	13	0	49	8	1	0	9	8	1	0
21-30	138	1	4	143	1,059	127	3	1,189	92	118	210	353	20	4	377
31-40	550	3	8	561	1,738	147	4	1,889	286	558	844	517	13	9	539
41-50	592	1	16	609	906	50	1	957	123	397	520	240	8	1	249
51-60	143	1	8	152	455	20	0	475	2	15	17	44	0	0	44
61+	1	0	0	1	146	2	0	148	0	0	0	1	0	0	1
סה"כ	1,427	6	36	1,469	4,340	359	8	4,707	503	1,088	1,591	1,163	42	14	1,219

מפילוח הנתונים של העובדים הזרים ששהו בישראל בסוף שנת 2024 לפי גיל ניתן לראות, שקבוצת הגיל השכיחה ביותר כמעט בכל הענפים היא 31-40 (רק בענף המיכון וטכנולוגיה יש יותר עובדים בגיל 41-50). פילוח של אוכלוסיית העובדים הזרים לפי מין מצביע על דומיננטיות למין הגברי בקרב העובדים הזרים בענף הבניין- כל העובדים הם גברים (100%), וכך גם באופן דומה בקרב העובדים בענף החקלאות ובענף התעשייה (96%) ובענף המומחים (92%). מנגד, רוב גדול לנשים קיים בענפים: הסייעוד הביתי (81%), מוסדות הסייעוד (71%) והמלונאות (68%).

ד. תיירים

לוח 13: זרים שנכנסו לישראל כתיירים ונותרו בארץ בסוף שנת 2023 ללא רשיון בתוקף, לפי ארצות מוצא*

בסוף שנת 2023 שהו בישראל כ-23.8 אלף זרים שנכנסו לישראל באשרת תייר ונותרו בה לאחר שפג תוקף רשיונם. מלוח 13 ניתן לראות ששתי ארצות המוצא שמהן מגיע המספר הגדול ביותר של תיירים, שנותרו בישראל לאחר תום תוקף רשיון הישיבה שלהם, הן רוסיה (4,600) ואוקראינה (3,900), שביחד מהווים 36% מסך התיירים השוהים בישראל ללא רשיון תקף.

ארץ מוצא	אלפים	אחוזים
רוסיה	4.6	19.3
אוקראינה	3.9	16.4
ניגריה	2.0	8.4
גאורגיה	1.8	7.5
פולין	1.0	4.2
רומניה	0.8	3.4
בחז'ל	0.8	3.4
קולומביה	0.8	3.4
פיליפינים	0.7	2.9
הודו	0.7	2.9
מקסיקו	0.4	1.7
מולדובה	0.4	1.7
תורכיה	0.3	1.3
בלארוס	0.3	1.3
סין	0.3	1.3
פיג'י	0.3	1.3
שאר הארצות	4.7	19.6
סה"כ	23.8	100

* מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - הודעה לעיתונות 31.10.2024

ה. צמצום מספר השוהים הלא חוקיים⁶

לוח 14: הרחקות של זרים* לא חוקיים, לפי סוג רשיון ושנה

2024													2023	2022	2021	סוג זרים
סה"כ	דצ'	נוב'	אוק'	ספט'	אוג'	יולי	יוני	מאי	אפריל	מרץ	פב'	ינואר				
1,042	134	91	65	96	86	86	124	112	75	80	54	39	946	730	701	תיירים
480	39	55	24	49	36	53	61	85	21	32	17	8	284	185	166	עובדים זרים
2,256	244	191	182	227	199	218	196	210	186	182	113	108	3,975	1,962	2,259	שאר הזרים**
3,778	417	337	271	372	321	357	381	407	282	294	184	155	5,205	2,877	3,126	סה"כ

*ללא פלשתינאים.

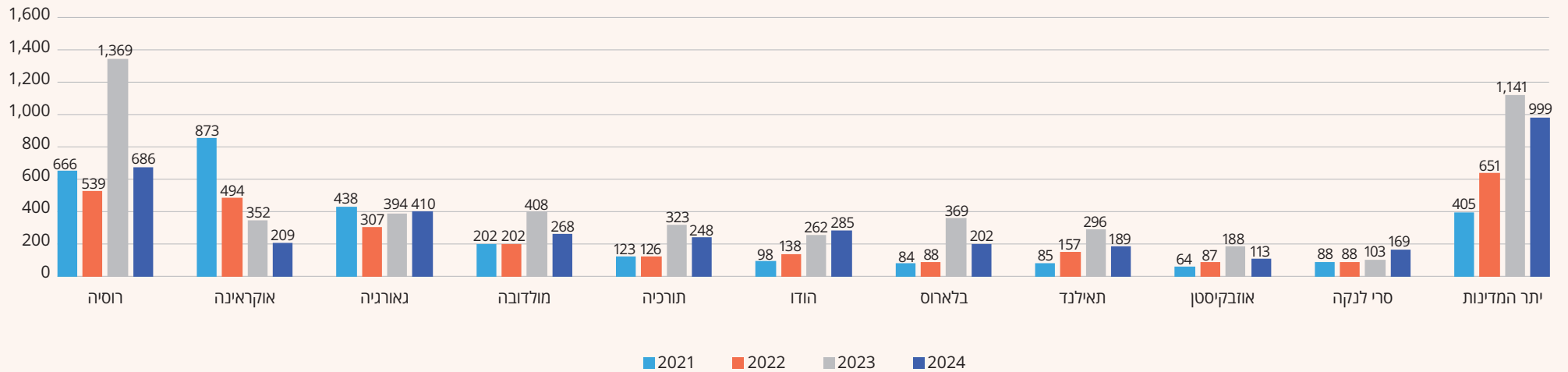
**רוב המקרים הכלולים בקטגוריה הם בעלי רשיון מסוג ס'2(א)5.

זרים מורחקים הם אלו שיצאו מישראל לאחר שהוצא כנגדם צו הרחקה בגין שהייה לא חוקית בארץ או בגין הפרת תנאי הרישיון שלהם. בשנת 2024 נרשמה ירידה (בשיעור של 27%) במספר הזרים שיצאו תחת צו הרחקה ביחס למספרם בשנה הקודמת: 3,778 בשנת 2024 לעומת 5,205 בשנת 2023.

בדומה לשנים קודמות, גם בשנת 2024 קטגוריית "שאר הזרים" היוותה את קבוצת הזרים הגדולה ביותר שיצאה מישראל תחת צו הרחקה (כ-60%) – רובם בעלי רישיון זמני לשיבת ביקור הניתן לפי ס'2(א)5 לחוק הכניסה לישראל, המונפק למרבית המסתננים השוהים בארץ, לאלו שפנו וטענו להיותם חוסים תחת אמנת הפליטים, וכן למשורחרים בערבות. יחד עם זאת, חלקם היחסי בתוך אוכלוסיית המורחקים הצטמצם ביחס לשנת 2023 שעמד אז על 76% מכלל המורחקים. לעומת זאת, בשנת 2024 חלה עליה גדולה הן במספרם והן בשיעורם של המורחקים בקטגורייה "תיירים" (28% מכלל המורחקים בשנת 2024, לעומת 18% בשנת 2023) – ובקטגוריית "עובדים זרים" (13% מכלל המורחקים בשנת 2024, לעומת 5% בשנת 2023).

⁶ קובץ הרחקות הוא דינמי ועשוי להתעדכן באופן רטרואקטיבי ביחס לחודשים קודמים.

תרשים 8: הרחקות של זרים לא חוקיים לפי ארץ מוצא ושנה

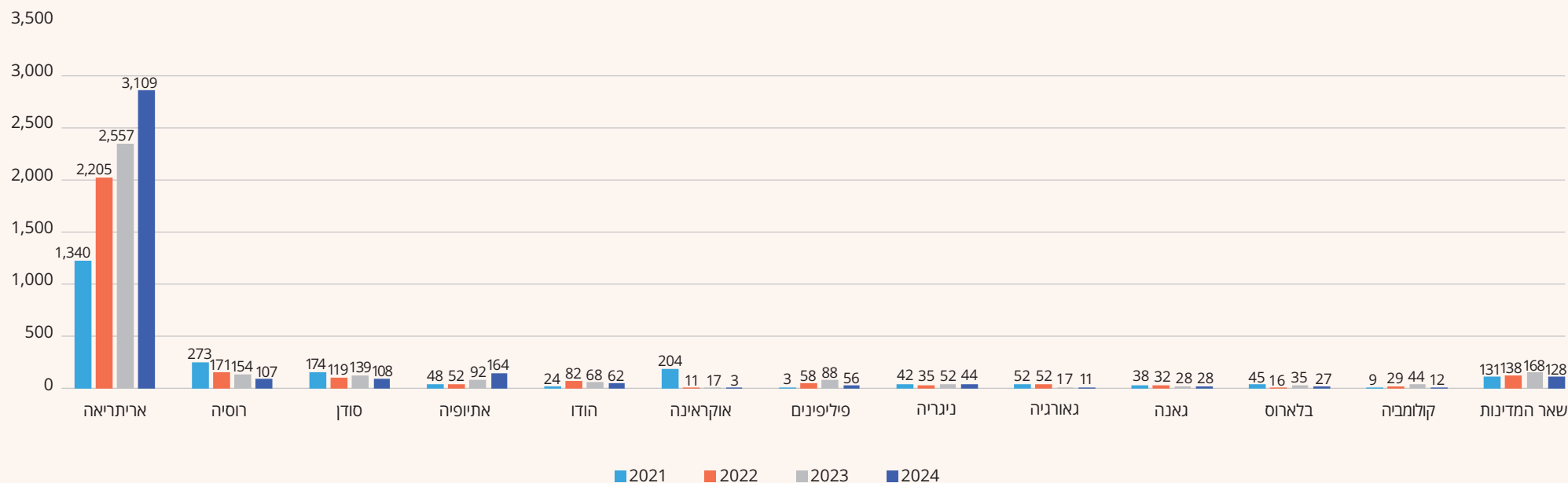

הנתונים הרב-שנתיים לפי ארץ מוצא מלמדים, כי המגמה של ירידה כללית במספר הזרים שיצאו מהארץ תחת צו הרחקה בשנת 2024 משתקפת בדרך כלל גם במספר הזרים שיצאו מהארץ תחת צו הרחקה מכל אחת מהמדינות (פרט לגאורגיה, הודו ולסרי לנקה). בשנת 2024, רוסיה המשיכה לשמור על הבכורה, כמדינת המוצא של המספר הרב ביותר של מורחקים, שעמד על 686, אך הצטמצם בכמחצית ביחס למספרם בשנת 2023 (1,369) שניה לרוסיה היא גאורגיה, עם 410 מורחקים שהם אזרחיה, מספר הדומה למספרם בשנת 2023 (394 מורחקים).

לוח 15: עזיבה מרצון של זרים לפי ארץ מוצא ושנה

סה"כ	2024	2023	2022	2021	ארץ מוצא
9,211	3,109	2,557	2,205	1,340	אריתריאה
705	107	154	171	273	רוסיה
540	108	139	119	174	סודן
356	164	92	52	48	אתיופיה
236	62	68	82	24	הודו
235	3	17	11	204	אוקראינה
185	36	88	58	3	פיליפינים
173	44	52	35	42	ניגריה
132	11	17	52	52	גאורגיה
126	28	28	32	38	גאנה
123	27	35	16	45	בלארוס
94	12	44	29	9	קולומביה
565	128	168	138	131	שאר המדינות
12,681	3,839	3,459	3,000	2,383	סה"כ

תרשים 9: עזיבה מרצון של זרים לפי ארץ מוצא ושנה

במהלך שנת 2024 מספר העוזבים בסיוע היחידה ליציאה מרצון עמד על 3,839 איש - עליה של 11% ביחס למספר העוזבים בשנת 2023. בהתבוננות על ארבע השנים האחרונות (2021-2024) יצאו מישראל כ-12.7 אלף זרים בסיוע היחידה לעזיבה מרצון, 73% מהם הם אזרחי אריתריאה. בשנת 2024, שיעורם של אזרחי אריתריאה שהסתייעו ביחידה לעזיבה מרצון היווה 81% מכלל העוזבים מרצון באותה השנה - השיעור הגבוה ביותר ביחס לארבע השנים האחרונות.

בדומה לשנים האחרונות, ההשפעה של מלחמת רוסיה-אוקראינה משתקפת גם בנתונים של העוזבים בסיוע היחידה לעזיבה מרצון. בשנת 2024 עזבו שלושה אזרחי אוקראינה בלבד לעומת 204 בשנת 2021, לפני פרוץ המלחמה. לעניין זה נזכיר כי עם פרוץ מלחמת רוסיה-אוקראינה הוחלט להימנע מאכיפה כנגד אוקראינים השוהים בארץ שלא כדיון.

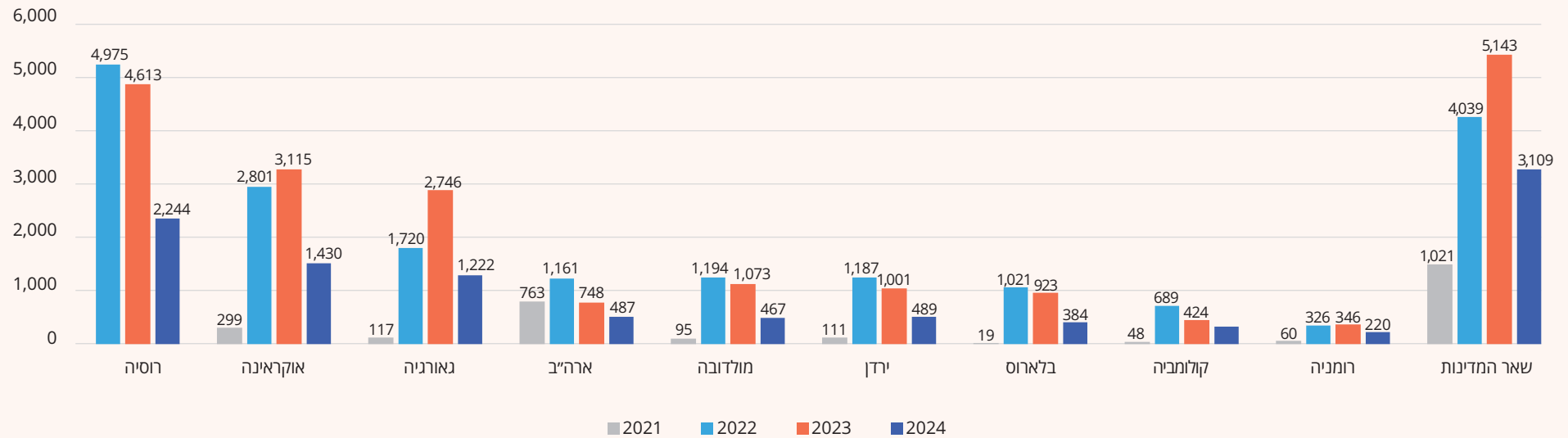
לוח 16: סירובי כניסה לישראל לפי ארצות מוצא עיקריות ושנה

סר"כ	2024	2023	2022	2021	ארץ מוצא
11,974	2,244	4,613	4,975	142	רוסיה
7,645	1,430	3,115	2,801	299	אוקראינה
5,805	1,222	2,746	1,720	117	גאורגיה
3,159	487	748	1,161	763	ארצות הברית
2,829	467	1,073	1,194	95	מולדובה
2,788	489	1,001	1,187	111	ירדן
2,347	384	923	1,021	19	בלארוס
1,480	319	424	689	48	קולומביה
952	220	346	326	60	רומניה
13,701	3,109	5,143	4,039	1,410	שאר המדינות
52,680	10,371	20,132	19,113	3,064	סה"כ

במהלך 2024, ניתנו 10,371 סירובי כניסה לישראל – ירידה של יותר מחצי (כ-52%) ביחס למספר סירובי הכניסה שניתנו במהלך שנת 2023. הסיבה העיקרית לירידה זו נובעת מהירידה הגדולה במספר הזרים שנכנסו לישראל בשנת 2024 ביחס לשנת 2023, וזאת בשל צמצום משמעותי בהיקף הכללי של הזרים שנכנסו לישראל בשל מיעוט טיסות בקרב חברות תעופה בינלאומיות רבות מישראל ואליה, על רקע הימשכותה של מלחמת "חרבות ברזל". בשנת 2024 נכנסו לישראל כ-1.8 מיליון זרים, לעומת שנת 2023, אז נכנסו לישראל כ-4 מיליון זרים.

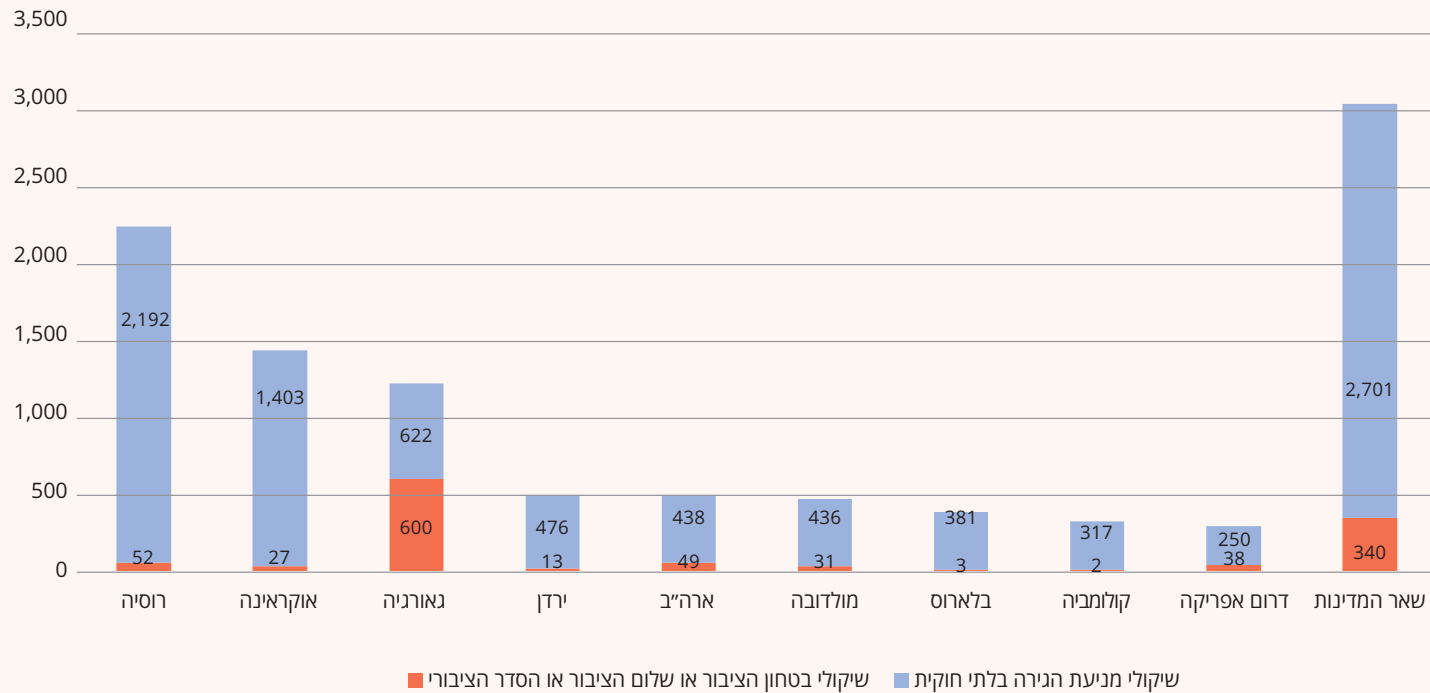
תופעה שהלכה והתרחבה בשנים האחרונות היא הניסיון לגנוב את הגבול בכניסה לישראל, דרך נתב"ג. במהלך שלוש השנים האחרונות נרשמו כ-2,830 אנשים אשר נתפסו בניסיון להיכנס לישראל בדרך זאת – כולם הוצאו מישראל. בשנת 2024 לבדה נרשמו 630 סירובים בעילת הניסיון לגניבת גבול בנתב"ג, 581 מתוכם נתנו לאזרחי גאורגיה. גאורגיה היתה מדינת המוצא השלישית בקרב המקרים של סירובי הכניסה לישראל בשנה זו. בשנת 2024, כמו גם בשנים האחרונות, רוסיה הייתה מדינת המוצא השכיחה ביותר בקרב המקרים שבהם ניתנו סירובי כניסה (2,244 סירובים) ואוקראינה היתה שנייה לה (1,430 סירובים).

תרשים 10: סירובי כניסה לישראל לפי ארצות מוצא עיקריות ושנה

כפי שניתן לראות בתרשים 10, בהסתכלות על ארבע השנים האחרונות כ-55% מכלל סירובי הכניסה לישראל ניתנו לאזרחים של חמש ממדינות חבר העמים לשעבר, שיש איתן הסכם של פטור מאשרת כניסה: רוסיה, אוקראינה, גאורגיה, מולדובה ובלארוס. מגמת הירידה הכללית במספר הסירובים שניתנו במהלך 2024 משתקפת גם ביחס למספר הסירובים שנתנו לאזרחים בכל אחת ממדינות המוצא.

תרשים 11: סירובי כניסה לפי סיבת סירוב, 2024

את הסיבות לסירובי הכניסה ניתן לחלק לשתי קטגוריות עיקריות: האחת, סיבות הנוגעות למניעת הגירה בלתי חוקית; והשנייה, סיבות הקשורות לביטחון הציבור או שמירה על הסדר הציבורי (ובכלל אלו, ניסיונות לגניבת גבול בנתב"ג). 89% מהסירובים בשנת 2024 נגעו למניעת הגירה בלתי חוקית. ניתן לראות שבקרוב ל-100% מסירובי הכניסה שנתנו לאזרחי בלארוס וקולומביה סיבת הסירוב היא מניעת הגירה בלתי חוקית, כאשר מיד אחריהן נמצאות אוקראינה, ירדן ורוסיה עם 97%-98%. מנגד ובשונה מכל המדינות בתרשים, נמצאת גאורגיה שכ-49% מאזרחיה סורבו להיכנס לישראל בגלל סיבת שיקולי בטחון הציבור או שמירה על הסדר הציבורי (581 סירובי כניסה של גאורגים בשנת 2024 בניסיונות לגניבת גבול נכנסות לסיבה זו).

1. אכיפה על מעסיקי זרים*

לוח 17 קנסות מינהליים*, 2024

סה"כ קנסות		קנסות שהוטלו בגין כל שאר העבירות		קנסות שהוטלו בגין העסקה שלא כדין		תיקים שנפתחו במהלך החודש	חודש אכיפה
סכום בש"ח	מספר	סכום בש"ח	מספר	סכום בש"ח	מספר		
10,000	1	0	0	10,000	1	1	ינואר
0	0	0	0	0	0	1	פברואר
0	0	0	0	0	0	21	מרץ
1,057,500	59	877,500	42	180,000	17	17	אפריל
352,500	52	160,000	33	192,500	19	19	מאי
697,500	61	557,500	47	140,000	14	28	יוני
195,000	17	170,000	13	25,000	4	35	יולי
432,500	54	350,000	42	82,500	12	27	אוגוסט
222,500	25	105,000	14	117,500	11	52	ספטמבר
690,000	44	240,000	19	450,000	25	28	אוקטובר
595,000	66	270,000	30	325,000	36	95	נובמבר
135,750	17	65,750	9	70,000	8	48	דצמבר
4,388,250	396	2,795,750	249	1,592,500	147	372	סה"כ

*קנסות מינהליים שהוטלו בחודש מסוים בגין תיקים שנפתחו בחודש זה ובמועדים קודמים.

7 נתוני אכיפה על מעסיקי זרים עשויים להתעדכן באופן רטרואקטיבי ביחס לחודשים קודמים.

לפעילות אכיפה על מעסיקי זרים שתי תכליות: צמצום מספר הזרים השוהים בישראל שלא כחוק על ידי אכיפה על מעסיקים המהווים מחוללי שהייה, ושמירה על זכויות העובדים הזרים. סעיף 1 ט"ו לחוק עובדים זרים התשנ"א 1991 קובע שאם מעסיק אינו מקיים תנאי שנקבע בהיתר להעסקת עובדים זרים, אינו מקיים הוראה או חובה החלה עליו כלפי עובדיו, או מעכב שלא כדין מסמך מזהה או דרכון של עובד זר, יהיו לכך השלכות. ניתן לבטל את ההיתר שניתן לו להעסקת העובדים הזרים בכפוף לעריכת שימוע, לסרב לאשר למעסיק להעסיק עובדים זרים למשך עד שלוש שנים, או לקבוע תנאים וסייגים בהיתר גם בטרם יחליט על ביטולו.

בכפוף לכך, מינהל אכיפה זרים ברשות האוכלוסין וההגירה מבצע חקירות ומבצעים יזומים שמטרתם גילוי של הפרות של חוק עובדים זרים על ידי מעסיקים. האכיפה מתבצעת לגבי כל המעסיקים – אלה שהם בעלי היתר העסקה ואלה שמעסיקים ללא היתר. חקירה עשויה להתפתח לכדי הגשת כתב אישום או הטלת קנס מינהלי.

במהלך שנת 2024 נפתחו 372 תיקי חקירה בנושא העסקת זרים והוטלו 396 קנסות על מעסיקי זרים. 63% מסוגי העבירות בגינן ניתנו קנסות הן על עברות כגון: אי עשיית ביטוח רפואי לעובד ואי הפקדת כספי פיקדון עבורו. 37% מהקנסות שהוטלו הן בגין העסקה שלא כדין. סכומי הקנסות שהוטלו בשנת 2024 היו בהיקף של כ-4.3 מליון ₪, וזו ירידה מתונה ביחס לשנת 2023, בה סכומי הקנסות שהוטלו עמד על 4.52 מליון ₪. בניגוד לירידה במספר הקנסות ובסכומי הקנסות, קיימת עליה בתיקי החקירה שנפתחו בשנה זו (372) לעומת שנת 2023 (בה נפתחו 181 תיקי חקירה) – עליה זו ניתן לתלות במיקוד עבודת המפקחים באכיפת מעסיקים, וזאת לעומת שנת 2023, לאורכה, הוסטה חלק מעבודתם לטובת מאמצי הרשות בהנפקת הדרכונים – לפני, במהלך "מרתון לדרכון" ואחריו.

לוח 18: כתבי אישום פליליים, 2024

2024													
ינואר	פבר'	מרץ	אפר'	מאי	יוני	יולי	אוג'	ספט'	אוקט'	נוב'	דצמ'	סה"כ	
1	0	1	1	6	2	8	5	4	0	3	5	36	כתבי אישום שהוגשו*
4	5	5	3	2	4	9	5	3	3	6	9	58	מספר גזרי דין
134,000	206,000	139,800	664,000	30,000	240,000	387,220	184,000	331,000	75,018	161,000	271,250	2,823,288	סכומי גזרי דין (₪)

*כתבי אישום שהוגשו בחודש מסוים בגין תיקים שנפתחו בחודש זה ובמועדים קודמים.

במהלך שנת 2024 הוגשו 36 כתבי אישום (ירידה של 18% משנת 2023), וניתנו 58 גזרי דין, עליה של 62% ביחס לשנת 2023 (אז עמד הנתון על 36 גזרי דין). סכום גזרי הדין בשנת 2024 עמד על 2.8 מליון ₪, עליה של 95% ביחס לסכום גזרי הדין שניתנו בשנת 2023, אז עמד הסכום על 1.45 מליון ש"ח.

7. פיקדון בגין העסקת עובדים זרים⁸ ומסתננים⁹

לוח 19: גובה הפקדות ומשיכות של פיקדונות עבור עובדים זרים ומסתננים, 2023-2024* (במיליוני ₪)

2024		2023		מסתננים
משיכות (ברוטו)	הפקדות	משיכות (ברוטו)	הפקדות	
79.3	102.4	49.1	94.3	סה"כ

2024		2023		עובדים זרים
משיכות (ברוטו)	הפקדות	משיכות (ברוטו)	הפקדות	
90.6	190.5	97.4	186.6	סיעוד
0.3	11.0	0.1	8.6	מוסדות סיעוד
38.3	242.9	131.2	128	בניין
11.0	60.7	28.7	48.4	חברות ביצוע
3.5	14.9	6.8	5.2	טכנולוגיה יחודית
1.0	15.5	0.7	11.2	מלונאות
1.7	7.4	1.1	4.6	תעשייה
146.4	542.7	266	392.6	סה"כ

בהתאם להוראות פרק ד לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 ולתקנות עובדים זרים (פיקדון לעובדים זרים), התשע"ו-2016, חלה חובת הפקדת פיקדון על מעסיקיהם של עובדים זרים בענפי הבניין, הטכנולוגיה הייחודית, המלונאות, מוסדות סיעוד, ותעשייה, וכן על חברות סיעוד, המעסיקות עובדים זרים בענף הסיעוד.

ביום 1.5.2017 נכנס לתוקף תיקון לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 הקובע חובת הפקדת פיקדון בגין העסקת מסתננים¹⁰.

במהלך 2024 בוצעו הפקדות לטובת 11,248 אלף מסתננים בסך של כ-102.4 מיליון ₪. במקביל לכך, 2,014 מסתננים, שיצאו מרצון מישראל, משכו את כספי הפיקדונות שעמדו לזכותם בסכום כולל שעמד על כ-79.3 מיליון ₪ ברוטו (כ-67.4 מיליון ₪ נטו אחרי ניכוי למס הכנסה).

*נכון ליום 21.1.2025 ייתכנו הפקדות מאוחרות (לאחר מועד גזירת הנתונים) שלא יופיעו בלוח.

במהלך שנת 2024, הופקדו על ידי מעסיקים בישראל פיקדונות בגובה של כ-645 מיליון ₪ לזכותם של כ-97.1 אלף עובדים זרים בענפים השונים ו-11.2 אלף מסתננים עובדים. סכום הכספים שהופקדו בשנת 2024 עלה בשיעור של כ-32% ביחס לסכום ההפקדות במהלך שנת 2023 (אז עמד סכום ההפקדה על כ-487 מיליון ₪).

8 פיקדון לעובד הזר מהווה הפרשה (על חשבון המעסיק) ומופקד עבור כל חודש בו הועסק העובד הזר, וזאת על חשבון תשלומים סוציאליים שהמעסיק מחוייב לשלם לעובד הזר לפי דיני העבודה החלים בישראל. כמו כן, הפיקדון משמש להבטחת יציאת העובד הזר מישראל בתום תקופת העבודה המותרת בישראל, שכן העובד הזר זכאי לפדות את כספי הפיקדון רק בצאתו מישראל יציאת קבע, בעוד ששיהוי ביציאה מישראל עלול להביא לניכוי מסכומי הפיקדון שנצברו עבורו בתקופת עבודתו המותרת.

9 פיקדון למסתנן, שעובד, מופקד עבור כל חודש עבודה והוא הורכב מחלקו של העובד ומחלקו של המעסיק המהווה הפרשה (על חשבון של המעסיק) בשיעור 16% משכרו החודשי של המסתנן. ביום 1.11.2018 נכנס לתוקף תקנות לפיהן ינוכה פיקדון מופחת בשיעור 6% (במקום 20%) משכרם של מסתננים בעלי מאפיינים הומניטריים שנקבעו בתקנות, וזאת בנוסף להפרשת המעסיק בשיעור 16%. יחד עם זאת, בשנת 2020 חל מפנה במהות הפיקדון כתמריץ כלכלי המעודד יציאה במועד ממדינת ישראל והימנעות משהייה לא חוקית ממושכת, וזאת בעטיה של מגפת הקורונה ועל מנת להפחית מהמצוקות הכלכליות הנובעות מההתמודדות עם המגיפה בעת הזאת. בפסק דין של בני"ץ מיום 23/4/2020 נקבע שהמעסיקים יפסיקו את גביית חלקם של המסתננים המופרש לכספי הפיקדון. עוד נקבע בפסק דין זה, שכל מסתנן עובד רשאי לדרוש ממעבידו לקבל בחזרה את סכומי הכסף שהופרשו ממנו לפיקדון, וכן הוא רשאי לפנות בעניין זה לממונה על זכויות עובדים זרים במשרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים.

10 על פיקדון למסתנן, שעובד, ניתן לעיין בנוהל "פיקדון לעובדים זרים שהם מסתננים" המפורסם באתר האינטרנט של הרשות.

הגדרות

1. מסתננים

זרים שנכנסו לישראל, שלא כחוק ואותרו בגבול (עם כניסתם) או בתחומי מדינת ישראל (לאחר זמן).

2. עזיבה מרצון

זרים ששוהים בארץ שלא כחוק, המבקשים לצאת מרצונם לארץ מוצאם או למדינה אחרת המוכנה לקבלם, ושיציאתם את הארץ נעשתה בסיוע היחידה לעזיבה מרצון ולא נעשתה מתוקף צו הרחקה.

3. סירובי כניסה

מניעת נסיונות הכניסה של זרים המבקשים להיכנס לתחומי מדינת ישראל ונסיון כניסתם נמנע משיקולי מניעת הגירה בלתי חוקית או מסיבות של בטחון הציבור או שלום הציבור או הסדר הציבורי.

4. עובדים זרים חוקיים

בהתאם לחוק עובדים זרים, העסקתו של עובד זר מותנית בקיומם של שני תנאים:
א. המעסיק יחזיק בהיתר העסקה תקף, בענף מבין הענפים שבהם מתירה הממשלה להעסיק עובדים זרים.
ב. לזר יהיה רשיון עבודה בתוקף לאותו ענף העסקה, שבו מחזיק המעסיק בהיתר ההעסקה ויהיה רשום אצל אותו המעסיק.

פירוט ההגדרות לפי ענף:

ענף הסיעוד – בעל רישיון ב/1 או ב/2 תקף + נמצא תחת היתר תקף ופעיל (לא מוקפא) + מעסיק פעיל.

ענף הבניין – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

ענף החקלאות – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

ענף המומחים – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

ענף המלונאות – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

ענף התעשייה – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

ענף מיכון וטכנולוגיה – בעל רישיון ב/1 תקף ונמצא תחת היתר העסקה תקף.

הגדרות

5. עובדים זרים לא חוקיים

זרים שהיו בעבר עובדים זרים חוקיים, בהתאם להגדרה של עובדים זרים חוקיים (כנ"ל), אך כרגע אינם עונים על קריטריון אחד לפחות של הגדרה זו.

הפילווח לענפים נעשה בהתאם להיתר העבודה שהיה לעובד הזר בהיותו עובד חוקי ואינו מצביע בהכרח על היותו מועסק באותו ענף גם בתקופת מעמדו כעובד לא חוקי. אין בידי רשות האוכלוסין והגירה מידע על השיוך הענפי בפועל של העובדים הלא חוקיים.

6. תיירים ללא אשרה בתוקף

זרים שנכנסו למדינת ישראל כתיירים מארצות בלתי מפותחות בשנים 2008-2023 ונותרו בישראל בסוף שנת 2023 ללא רשיון בתוקף. לפי ההשערה, רובם עובדים באופן לא חוקי. המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - הודעה לעיתונות מיום 31.10.2024.

7. הרחקות

זרים שיצאו ממדינת ישראל מתוקף צו הרחקה.

8. אכיפה על מעסיקים

קנסות שהוטלו בגין העסקה שלא כדין – קנסות שהוטלו בגין עבירה על סעיפים בחוק עובדים זרים, המתייחסים להעסקת עובד זר ללא היתר/רשיון או בניגוד לתנאי ההיתר.

קנסות שהוטלו בגין כל שאר העבירות – קנסות שהוטלו בגין עבירות על חוק עובדים זרים, בהתייחס לסעיפים הבאים: אי מתן מגורים הולמים לעובד זר, העדר ביטוח רפואי לעובד זר ואי החזקת מסמכי העסקה של עובד זר.

כתבי אישום פליליים – כתבי אישום פליליים שהוגשו בגין עבירות על חוק עובדים זרים, בבתי הדין לעבודה.

גזרי דין – עונש שהוטל בעקבות הרשעה בהליך פלילי.

איתך, במסלול חייו

www.piba.gov.il